

Ks. Łukasz Simiński

Dobre słowo na plakacie

Scenariusz lekcji religii do Orędzia papieża Franciszka na 51. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu

Dla klas ponadgimnazjalnych

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- analiza i interpretacja myśli zawartych w Orędziu papieża Franciszka na 51. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu;
- kształtowanie postawy odważnego i skutecznego głoszenia Dobrej Nowiny.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiedza:

- po katechezie uczeń wymienia przyczyny podawania negatywnych wiadomości w mediach;
- po katechezie uczeń redaguje treść posteru;
- po katechezie uczeń podaje podstawowe treści orędzia.

Umiejętności:

- po katechezie uczeń wyjaśnia, czym jest Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu;
- po katechezie uczeń uzasadnia, jakie treści, informacje preferują użytkownicy mediów społecznościowych;
- po katechezie uczeń przedstawia, czym charakteryzuje się sesja posterowa.

Postawy:

- uczeń deklaruje pragnienie głoszenia Dobrej Nowiny swoim życiem.

Formy organizacji zajęć: zbiorowa, grupowa.

Metody dydaktyczne: filmik, rozmowa kierowana, praca z tekstem, plakat, konferencja posterowa.

Środki dydaktyczne: ksero modlitwy za dzieła katolickie w mediach, filmik pt. *50 lat Światowych Dni Środków Społecznego Przekazu*, kolorowe czasopisma religijne, duże arkusze papieru, pisaki, kredki, flamastry, klej, nożyczki oraz inne materiały przydatne do przygotowania posteru, fragmenty orędzia dla grup (załącznik 2).

Schemat zajęć

I. Wprowadzenie

1. Propozycja modlitwy na rozpoczęcie zajęć:

Modlitwa za dzieła katolickie w mediach

„Boże, Ty przez swego Syna, Zbawiciela świata, powierzyłeś Kościołowi misję budowania królestwa Bożego na ziemi i posłałeś uczniów, aby głosili Ewangelię wszelkiemu stworzeniu. Spraw, niech ci, którzy przez posługę w mediach świadczą o Chrystusie, zostaną

napełnieni Jego Duchem, mocą i mądrością. Niech twórcy katolickich stron internetowych (prasy, filmów, programów radiowych, telewizyjnych i komputerowych) głoszą Jezusa z odwagą i radością. Spraw, aby dzięki ich działalności wszyscy ludzie poznali miłość Boga i Jego plan zbawienia obejmujący każdego człowieka. Prosimy o to przez Chrystusa, Pana naszego. Amen”¹.

2. Wprowadzając w tematykę spotkania, nauczyciel wyświetla filmik pt. *50 lat Światowych Dni Środków Społecznego Przekazu*², a następnie mówi o ich historii w ten lub podobny sposób: *Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu został ustanowiony z inicjatywy Soboru Watykańskiego II. Po raz pierwszy odbył się 7 maja 1967 roku. Każdego roku z okazji obchodów tego dnia papieże ogłaszają najpierw hasło, a następnie specjalne orędzie na ten dzień. Od 1986 roku stało się tradycją, że orędzia noszą datę 24 stycznia – jest to liturgiczna data wspomnienia św. Franciszka Salezego, patrona dziennikarzy. Paweł VI ogłosił 12 takich dokumentów, Jan Paweł II – 27, Benedykt XVI – 8, a papież Franciszek – 4. W większości krajów Dzień ten obchodzi się w niedzielę przed uroczystością Zesłania Ducha Świętego, ale episkopaty krajowe mogą też wyznaczać własne daty tego Dnia. W Polsce Dzień Środków Społecznego Przekazu obchodzony jest w trzecią niedzielę września. Przez tę inicjatywę Kościół „pragnie zwrócić uwagę swych synów i wszystkich ludzi dobrej woli na rozległe i złożone zjawisko nowoczesnych środków społecznego przekazu myśli, takich jak prasa, kino, radio i telewizja. One bowiem stanowią jeden z najbardziej charakterystycznych akcentów współczesnej cywilizacji. Dzięki tym wspaniałym osiągnięciom techniki życie ludzkie znalazło nowe wymiary: czas i przestrzeń zostały przewyciężone, człowiek stał się niejako obywatelem świata, jednocześnie aktorem i świadkiem najbardziej odległych wydarzeń i życia całej ludzkości” – pisał papież Paweł VI w Orędziu na 1. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu.*

3. Następnie nauczyciel prowadzi rozmowę kierowaną, zadając pytania:

- Jakie wiadomości dominują w mediach?
- Jakiego rodzaju wiadomości oczekują czytelnicy prasy?
- Co jest cechą wiadomości internetowych?

4. Po wysłuchaniu odpowiedzi młodzieży nauczyciel podsumowuje tę część spotkania.

Puenta

Czytając prasę lub oglądając wiadomości, można niejednokrotnie odnieść wrażenie, że mówi się jedynie o okropnych i smutnych wydarzeniach. Dlaczego media koncentrują się na złych aspektach życia zamiast na tych dobrych? Dziennikarze chętniej przekazują negatywne treści, ponieważ informacja o nagłej tragedii robi większe wrażenie na odbiorcach i wzbudza ciekawość. Użytkownicy mediów społecznościowych natomiast częściej dzielą się dobrymi informacjami niż złymi. Odkrycia takiego dokonali reporterzy dziennika „The New York Times”³. Zebrali dane na temat informacji, które czytelnicy udostępniali między sobą za pośrednictwem e-maila, Facebooka, Twittera i innych mediów

¹ *Modlitwa za dzieła katolickie w mediach*, <http://www.katolik.pl/modlitwa.html?c=22246> (dostęp: 26 czerwca 2017).

² *50 lat Światowych Dni Środków Społecznego Przekazu*, <https://www.youtube.com/watch?v=2-3nfWfDRIs> (dostęp: 30 czerwca 2017).

³ „Newsweek Polska”, *Internauci lubią dobre wiadomości*, <http://www.newsweek.pl/polska/internauci-lubia-dobre-wiadomosci,102661,1,1.html> (dostęp: 3 lipca 2017).

społecznościowych. Ku zaskoczeniu autorów okazało się, że dobre wiadomości były udostępniane o wiele częściej i docierały do znacznie większej liczby osób niż historie o katastrofach i tragediach.

Naszym zadaniem jako ludzi wiary jest przekazywać dobrą nowinę, co podkreśla papież Franciszek w Orędziu na 51. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu, które jest zatytułowane: „*Nie lękaj się, bo jestem z tobą*” (Iz 43,5). *Przekazujemy nadzieję i ufność w naszych czasach*. Podczas dzisiejszego spotkania postaramy się przygotować przekaz treści papieskiego orędzia jak dobrą wiadomość dla świata.

II. Analiza Orędzia na 51. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu

1. Nauczyciel przekazuje, że jedną z form prezentowania opracowanych treści są sympozja oraz konferencje, podczas których wygłaszane są liczne referaty. Aby mogła zaprezentować się większa liczba prelegentów oraz by ułatwić zadawanie pytań, coraz częściej prowadzone są sesje posterowe.
2. Informujemy młodzież, że druga część katechezy będzie polegała na przygotowaniu i przeprowadzeniu konferencji plakatowej. Najpierw wyjaśniamy dokładnie, jak ona wygląda oraz jak należy ją przygotować (załącznik 1).
3. Następnie nauczyciel dzieli uczestników na cztery grupy. Każda grupa otrzymuje następujące przedmioty do wykonania zadania: kolorowe czasopisma religijne, duży arkusz papieru, pisaki, kredki, flamastry, klej, nożyczki oraz inne materiały przydatne do przygotowania posteru.
4. Grupy otrzymują także fragment orędzia (załącznik 2), który mają zaprezentować na plakacie.
5. Po wykonaniu zadania rozpoczyna się sesja posterowa. Plakaty zostają wywieszane w czterech miejscach sali, a przy każdym z nich stoi jeden przedstawiciel grupy, który będzie go omawiał i odpowiadał na pytania. Pozostali uczniowie podchodzą do dowolnych plakatów i zadając pytania, zapoznają się z treścią opracowanej części orędzia. Po katechezie plakaty mogą zostać wywieszane w miejscu ogólnie dostępnym dla innych uczniów.

III. Nowe życie/pogłębienie wiary

Postany, by głosić dobrą nowinę ubogim – fragmenty⁴

„(...) Co jest zasadniczą treścią nauczania Jezusa z Nazaretu? Można odpowiedzieć jednym słowem: Ewangelia, czyli Dobra Nowina. Jezus rozpoczyna je wezwaniem: «Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże. Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię!» (Mk 1,15).

Sam termin «dobra nowina» wskazuje na podstawowy charakter Chrystusowego orędzia. Bóg chce odpowiedzieć na to pragnienie dobra i szczęścia, jakie jest głęboko zakorzenione w człowieku. Można powiedzieć, iż Ewangelia, która jest tą odpowiedzią, posiada charakter «optymistyczny». Nie jest to jednak żaden optymizm czysto doczesny, żaden powierzchowny eudajmonizm (program szczęścia), żadna zapowiedź «raju na ziemi». Chrystusowa «Dobra Nowina» stawia słuchaczom zasadnicze wymagania natury moralnej, wskazuje na potrzebę wyrzeczeń i ofiar, jest w ostateczności związana z odkupieńczą tajemnicą krzyża. W centrum tej «Dobrej Nowiny» znajduje się program ośmiu

⁴ Jan Paweł II, *Postany, by głosić dobrą nowinę ubogim*, Katechezy Jana Pawła II – Jezus Chrystus, Rzym, 20 kwietnia 1988, <http://www.apostol.pl/janpawelii/katechezy/jezus-chrystus/pos%C5%82any-g%C5%82osi%C4%87-dobr%C4%85-nowin%C4%99-ubogim> (dostęp: 4 lipca 2017).

błogosławieństw (por. Mt 5,3-11), który określa najpełniej rodzaj tej szczęśliwości, jaką Chrystus przyszedł objawić ludzkości, pozostającej tu na ziemi w drodze do ostatecznych i wiecznych przeznaczeń (...).

Swe ewangeliczne orędzie Jezus stara się przekazać słuchaczom w sposób dostosowany do ich umysłowości i kultury. Sam wyrastał pośród nich w latach życia ukrytego w Nazarecie (kiedy to «wzrastał w mądrości», Łk 2,52), znał przeto umysłowość, kulturę i tradycję swojego ludu, głęboko zakorzenioną w dziedzictwie Starego Testamentu.

Właśnie dlatego prawdy, które głosi, przyobleka najczęściej w formę przypowieści, co też znalazło swe odzwierciedlenie w zapisach ewangelicznych. Czytamy u Mateusza: «Wszystko to mówił Jezus do tłumów w przypowieściach. A bez przypowieści nic im nie mówił. Tak wypełniło się słowo przekazane przez proroka: 'Będę mówił w przypowieściach, będę ogłaszał rzeczy zakryte od początku świata'» (Mt 13,34-35).

Istotnie, przypowieści, nawiązując do spraw życia codziennego i codziennej obserwacji, ułatwiały kontakt z najmniej nawet wykształconym słuchaczem. Jednakże ukryta w nich «tajemnica królestwa Bożego» domagała się szczególnych wyjaśnień, o które nieraz prosili Apostołowie (np. por. Mk 4,11-12). Właściwe i pełne jej zrozumienie można było – i można – osiągnąć tylko przy pomocy wewnętrznego światła, które pochodzi od Ducha Świętego. Jezus to światło obiecywał i dawał (...).

Jezus nie tylko głosił Ewangelię, ale sam był Ewangelią. Ci, którzy Mu uwierzyli, poszli za słowem Jego przepowiadania, a bardziej jeszcze za Tym, który przepowiadał. Poszli za Nim, On bowiem dawał «słowa życia», jak mówi Piotr, wysłuchawszy mowy Mistrza w synagodze w Kafarnaum: «Panie, do kogo mielibyśmy pójść? Przecież Ty masz słowa życia wiecznego» (J 6,68). Owa tożsamość słowa i życia, przepowiadającego z przepowiadaną Ewangelią, zachodzi w sposób doskonały tylko w Jezusie. I dlatego my także Mu wierzymy i idziemy za Nim jako «jednym Nauczycielem»”.

Propozycja modlitwy na zakończenie:

***Głosiciele Jego dobroci*⁵**

Nie ma ani jednego żyjątko w głębinach,
Nie ma ani jednego stworzenia w rzek nurcie,
Nie ma niczego i na firmamencie,
Aby dobroci Jego nie głosiło.

Jezu! Jezu! Jezu! Jezu!

Poznać tę prawdę znaczy uwielbić Go.

Nie ma ani jednego skrzydlatego ptaka,
Nie ma ani jednego światełka na niebie,
Nie ma ani jednego istnienia pod słońcem,
Aby dobroci Jego nie głosiło.

Jezu! Jezu! Jezu! Jezu!

Poznać tę prawdę znaczy uwielbić Go.

Ks. mgr lic. Łukasz Simiński – doktorant w Instytucie Teologii Pastoralnej i Katechetyki na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

⁵ *Głosiciele Jego dobroci*, w: *Carmina Gadelica*, <http://apostol.pl/modlitwy/rozne/g%C5%82osiciele-jego-dobroci> (dostęp: 4 lipca 2017).